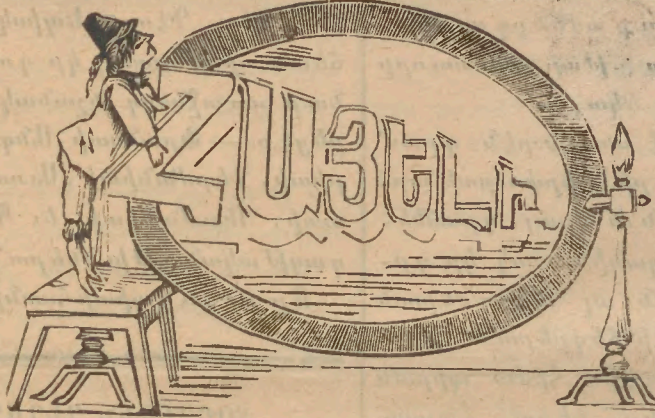

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳԻՆ

Պուլկարից Համար
Տարեկան ֆրբ 10
Վեցամսեայ 5
ԿԱՆԻՒԿ

20
ՍԱՆԴԻՄ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳԻՆ

Երաստահան
Տարեկան ֆրբ 12
Վեցամսեայ 6
ԿԱՆԻՒԿ

20
ՍԱՆԴԻՄ

ՀԱՆԴԵՍ ԱԶԳԱՅԻՆ ԵՒ ԶԱԻԵՇՏԱԿԱՆ

Կը հրատարակուի Շաբաթ օրերը : Ծա-
նոցման տոյր 10 Սանդիս : Եկու քիւ ա-
ռաջ հրատարակուած քերթը 40 Սանդիս :
Զհրատարակուած չրոքիւնը եւ յարուիր :

Հասցե
DIRAN PAPA ZIAN
RUE DRAGOMAN K. STEPAN
(BULGARIE) VARNNA

ԱԶԳԱՅԻՆ

ԳԱՒԱՌԱՅԻ ԱԶԳԱՅԻՆԻՔ

Յաւալի ճշմարտութիւն մըն է այ-
սօր թէ, Եւրոպեան եւ Ամերիկեան եր-
կիրներու մէջ գտնուող մեր գաւառացի
ազգայիններէն շատեր՝ անվայել եւ ե-
պերելի ընթացքներ կ'ունենան : Ի
Պատ Իրենց անձին, ընտանիքին ու քը-
սակին :

Պուլկարահայ թերթերը մերթ ընդ-
մերթ գանդատելով կը ծանուցանեն
ի Պուլկարիա եւ մասնաւորապէս ի Ռու-
մանիա ազատանող կարգ մը պանդուխտ
ազգայնաց բռնած եպերելի եւ անձնա-
կործան ընթացքը . միեւնոյն գանդատը
կուպայ այս անգամ Ամերիկայէն ալ Թըլ-
թակից մը հետեւեալ կերպով կը նկարագ-
րէ «Հայկական ճաշարան» անունը կը-
րող հաստատութիւնները, որոնք, կե-
րելի թէ հայկական ըլլալէ զատ ամեն
բան են եղբր :

«Ահա Հայ ճաշարան մը, բայց
ներս չի մտնենք, զի թէնպէքիի եւ ծը-
խախտաւ մուխերը, կերակուրներու շո-

ղիները, խորովածներու ալյուրէն յա-
ռաջ եկած ճենճերու հոտերը իրար խառ-
նուած այնպիսի թանձր ախպը կը կազ-
մեն, որ մէկ անկիւնէն միւսը մարդ-
չէ կարելի ճանչնալ, ուստի դրանք առ-
ջե կենանք ու մտիկ ընենք : Ահա հոգ-
կու այրալան ձայն մը, որ կը պոսայ,
«Կէլ ետվում, կէօղընը սէվոըլըմ գը-
րը պիր եեֆ, եեֆ» ուրիշ մը, կարծես
թուքախտէ բռնուածի մը ձայնով, «Հայ
խընդիր քէրաթէ, քէօփ օղլի քէօքէք,
չան ձգնած զաւր, ես տուալ ուղեցի,
իֆի պիր կուպայ», երրորդ մը, «ձօ՝
մաչէ մը չի գա՞ն, տէ՛ տա՛հա, պիրլուն
խըլիսն նետէ», չորրորդ մը, «ձօ՝ տ-
ւանակ, քօմբօսթօ մը ըսանք, չի բե-
րե՞ս», հինգերորդ մը, «ձօ՝ Գէսըղին գա-
ւաթը լեցուր, Ակո՛ք, լեցուր քուկը ալ,
տէ՛ տա՛հա, հայաստանի ազատութեանը
պիտի խմենք, կեցցէ՛ յեղափոխութիւն,
կեցցէ՛ ազատութիւն . կեցցէ՛, Հայաս-
տան : Ծօ՛, տո ի՞նչ է . պիրա չի կայ,
տուր ինձի ես երթամ, կարգը իմն է,
չէ՛, ես պիտի երթամ, չէ՛, ես տեղ-
թամ, չէ՛ կարգը իմն է, ես պէտք է
հրամցենմ, (գոյր իրարու ձեռքէ կը քա-
շեն) մի՛ կուռիք, մի՛ քաշքշէք, հիմա

դոյը կը կտորի, դուք ամենքդ ալ նըստէք, դրամը տուէք, թող սպասաւորը բերէ, ծօ՛ տղայ հոս եկուր »:

Ու ամեն կողմէ առատօրէն գրամ կը թափէր գարեջուրի փրփուրով արդէն թըլուած սեղանին վրայ, դրամներէն մէկ քանին սեղանին տակ կը դըլորուին մէկ քանին ալ աթոռներուն տակ տախտակամածի ճեղքերուն մէջ:

«Տէ՛, ի՛նչ կը փնտռէք, հիմա պիտան կուգայ. քէյֆ ընենք կեցցէ՛ Հայաստան, ծօ՛, Ուրֆալը, խորեադ մը չըսե՛ս. քեզ տեսնեմ. կեցցէ՛ յեղափոխութիւն առոր ետեէն ալ՝ «Նանտըմ շէքէր օշլանի» շարքին ազուր կերթայ» եայլն:

Գլուխին տաքնալէն ետքը գէպ ի ուր առաջնորդուելին յայտնի է »:

Չեւքը ունեցած քիչ շատ հարըստութիւնը կարանցուցած. տունն ու տեղը աւարի տրուած, հուրէն ու սուրէն հազիւ ճողպրելով ինքզինքը ազատ երկրի մը մէջ նետող դաւաւացի հայը ասանկ բաներ պէտք է ընել:

ԹԱՏԵՐԱԿԱՆ ՆԵՐԿԱՅԱՅՈՒՄ

Տեղւոյս նորակազմ Ընթերցասիրաց ընկերութեան ի նպաստ թատերական Բ. ներկայացում մ'ալ պիտի տրուի, Անկէլ Սլավօֆիտրահին մէջ: Ներկայացուելիք խաղն է ԹՈՐՈՍ ԼԵԻՈՆԻ անուն ազգային օղբերգութիւնը: Անձնուէր երկու տասարդաց խումբը անընդհատ փորձեր կընէ սոյն օղբերգութիւնն ալ «Գայլ Վահան»ին պէս փայլուն կերպով ներկայացնելու: Անշուշտ ենք որ թատերաւէր հասարակութիւնը իր արդիւնաբեր ներկայութեամբը պիտի քաջալերէ երիտասարդութեան այս ձեռնարկն ալ: Ոչբերգութեան պիտի յաջորդէ խիստ ծիծաղաշարժ զուեշտ մը:

Գեր. Գէորգ Եպիսկոպոս Իւթիւճեան որ Մարտէյլ կը գտնուի, ընդհանուր առաջնորդ նշանակուած է, — համբերեցէք, — Ֆրանսայի, Անգլիայի, Զուիցիւրիայի, Գերմանիայի, Աւստրիայի, Հոլանտայի, Ռումանիայի եւ Պուլկարիոյ հայ գաղթականութիւններուն:

Ո՛ր մէկուն պիտի հասնի այս մարդը...

ՏՕՔԺՕՈՒՆ ԴԵՂԱԳԻՐՆԵՐԸ

(Տեսարանն է առաջինի մը մէջ.)

Առաւօտ է:

Միջահասակ, 35—40 տարեկան նորեկ ազգային մը, որ մի քիչ տկար կերևի, սեղանի մը առջև նստելով, կըսէ. — Բարի լոյս ձեզ:

— Բարի լոյս, կը պատասխանէ գէմը նստողը. ո՞ր տեղացի էք:

— Վան քաղաքից:

— Շատո՞նց է որ այս կողմերը կը գրանցուիք:

— Մօտաւորապէս երկու տարի է:

— Կարծեմ թէ ֆիլիպէ նոր եկած էք:

— Այո՛ր 3րդ օրն է հոս գալս. իսկ գո՞ք:

— Ինծի մի՛ նայիք. ես Պոլսէն մեկնելէս ի վեր Պուլկարիոյ բոլոր հայաշատ քաղաքները տակնու վրայ ըրած եմ:

— Ի՛նչ գործով կը զբաղիք:

— Փրօփակնութիւնութեամբ. փա՛ռք առաւ—փախաւութեան, բաւական յաջողութիւն գտայ ու քանի մը փարայ ալ աւելցուցի. ողջ ըլլան մերինները:

— Չերինները որո՞նք են:

— Յաւաքիմականք:

— Այդ անունով ալ կուսակցութիւն կայ:

— Զարգացեալ դասակարգը ըսել կուզեմ:

— Կրնամ արդեօք հարցնել թէ յառաջիմական ու զարգացեալ դասակարգ ըսածդ ովքեր են:

— Մտիկ ըրէք որ ըսեմ, տեսնելով որ զանազական բաւը կարգ մը նոյնից ծնունդ

յետագիմականներուն նշովքին գատապարտուած է, յառաջգիմական բառը անոր յաջորդ կարգեցինք :

— Յետագիմական ըսածներդ որո՞նք են :

— Անոնք որ շարժում չունին, այսինքն չեն պատկանիր մեր կուսակցութեան :

— Զարմանալի բան. շարժում չունեցող մարդ կ'ո՞ր աշխարհիս վրայ. ու ամենքն ալ ձեզի՞ պատկանելու են :

— Մեր սկզբունքն է այն, զոր առտու իրիկուն կերպենք, այսպէս.

Հարժէ հայ տղայ,

Հարժման մէջ կեանք կայ,

Հարժում չունեցող

Թող մտնէ 'ի հող : ր

— Իայց դուք ի՞նչ ունիք. ի՞նչ կըլլաք երեսնուդ գոյնընտած է. արդեօք հիւսնդ էք :

— Չը գիտեմ, եղբայր, երեկունէ 'ի վեր սիրտս կը ցաւի. մերթ ընդ մերթ ստամոքսի անհանգստութիւն մը կը զգամ :

— Պարտէ մեր տօթթօնին գեղադիրը պէտք է առնէք :

— Մեղքերնիդ տօթթօն ալ ունիք :

— Այո, միշտ մէջերնիս է, ու այս միջոցին, տեսէ՛ք սա դիմացի անկիւնը կեցած «Տօթթօնի առաքելոյն» թուղթ առ Ամերիկացի թալէսս ր դրածին մեկնութիւնը կուտայ կոր բանի մը միամիտներու, որոնք հրկիւղածութեամբ զինքը մտիկ կընեն. 35 տարեկան է. և տեսէք ի՞նչ աղւոր վայլած է իր կարծ հասակին երկայն բալթօն. հապա սև պետերը՝ ու աղուեսի խորամանկ աչքերը. զորս մերթ ընդ մերթ ծանր ծանր կը գոցէ կը բանայ, համոզող պատուելիի մը պէս :

— Սա Պօմպէ գլխարկ կրող մարդուն համար չէ՞ ըսածդ :

— Ճիշդ, գլխուն զարկիր :

— Քովի բալապըյիսը ո՞վ է :

— Մեր միւսիւ Անգուանն է, 'ի հնուց անուանեալն նառտէնկ. խորհրդական նորին տօթթօնութեան. այս երկուքը իրարմէ միշտ անբաժան կը պտտին, կեցիր, ինչի՞ պէս ըսեմ :

— Լէհէն երպրըխի՞ պէս. այս հաշուով այդ պարոնն ալ գեղադործ ըլլալու է :

— Ոչ, գեղադործ չէ. և արդէն տօթթօնին գեղադիրները գեղարանի մէջ չեն պատրաստուիր :

— Հապա :

— Տօթթօնը գրպանին մէջ միշտ պատրաստ ունի իւր համայնաբուժ գեղադիրը, զոր հիւանդ մը եթէ իր վրան պահէ, անմիջապէս կը բժշկուի :

— Նուսխա՞ն է տտիկա, ի՞նչ է :

— Իպէս բան մը. հիւանդին բաղկերակը գնենէն ետքը ձեռքը կուտայ հետեւալ գեղադիրը, զոր ես ալ գոց ըրած եմ :

Բուտըրը տը դրօշակ 3 կրամ.

Էքսպրէ տը դաշնակց. 1 ր

Թէնթիւս տը խխաքօ 50 սանդկրամ.

Սիւս տը գամէս. 13 ր

Օ տը շարժում. 150 ր

Ահա այսչափ :

— Հաս բան, շատ բան. իսկ եթէ հիւանդը տտով չաղէկնայ. . .

— Այն ատեն հրաշակերտ և զօրեղ իւր գլուխ գործոցը համարուող թիւ 78 շարժումի փ. Պոլսոյ երկայնամանթարապատում թղթակցութիւնը ձեռքը կուտայ, որ կարդաս, անոր ազդեցութիւնը վայրկենապէս դուրս կուգայ :

— Քեզի բան մը ըսեմ՝ եղբայր, տո՛ր անունը առի նէ՛ ներսի դիւ տախնու վրայ ըլլալ սկսաւ, չելլայ գլխուս փորձանք մը բերէ. ըստ իս, աւելի աղէկ է քաշել ցաւն ստամոքսին ու սրտին, քան թէ կարգալ յօդուածն այդ տօթթօնին :

ԿՈՍԹՈԹԻՆ

ՀԵՌԱԳՐԱԿԱՆ

Աժանա Բոժոժիկ և Բնկ.

Սեպտեմբեր 19 նոյ.

Մաշտոց վարդապետ պետն ու մօրուքը ամիւնց. քօհաճ բան մը եղաւ :

Օռանկ—Օթանկ

ՅՈՐԴՈՐԱԿ

Ունայն աշխարհիս մէջ ոչ ոք թշուառ է .
Երջանկութիւն չի կայ, վերացեալ բառ է .
Երկածները հաշուի մ'առնեն, հոգ մ'ընեն,
Թէոր աշխարհք այրի՝ սիկառըդ վառէ :

Աշխարհի ունայն փառքին մի՛ խաբուիր .
Չափըդ գիտցիր, ամանէ աման մի՛ թափուիր,
Քեզի հաւասար չեղողին հետ մի՛ չափուիր,
Բարեկամութիւնը առանընդրս տաւ է :

Մարդ չը գիտեր, մեզ վարողը ինչ բաղդ է .
Անոր համար ամենուն բարի մաղթէ .
Վի՛շտ մը ունիս, զայն գաւաթին մէջ խեղդէ .
Չար բաղդը թող ձեռքէդ օծիբը պատառէ :

Երբ գարուն գայ, ծաղկունք ծլին կը բուսնին,
Բնութեան այն գիրքը դասեր կուտայ մեզանցին .
Ուր տեսեր են վարդը՝ առանց իր փուշին,
Թէ կարող ես, հէգին օջըդ կարկառէ :

ԾԵՆՈՒՅԻ

ՍՊԵՆՏԵԿԵՆ ԵՌԱԾՆԵՐ

Հարստութիւնը հպարտութեան զրա-
ցին է :

Հարուստ մեռնելու համար աղքատ աղ-
բէլը մե՛ծ խենդութիւն է :

Բազդը՝ իր գիրկը տաած մարդիկը եր-
բեմն կը խեղդէ :

Պղտիկ ամպ մը բաւական է օգին պայ-
ծառութիւնը պղտորելու :

Հազար ծանծէն աւելի յարգի է մէկ
մեկուն :

Ճրագի լոյսով ոչ կին ընտրէ ոչ ալ կտաւ :

Կին մը սիրոյ հաւատարիմ կրնայ ըլլալ,
բայց ոչ սիրողին :

«ՍՈՒՐՀԱՆԴԱԿ» ԲԱՌԻՆ ԱՌԳԻՒԻ

Արտ/հետե «Սուրհանդակ» բառը առար
հասնէ քաղին գէժ՝ կը նշանակէ եղեր . հը-
բաժանք տրուած է գրաքննիչներուն, ու այդ

խիստ վտանգաւոր բառին տեղ՝ «թղթաբեր»
բառը դործածել տան այսուհետե հայ խմ-
բագիրներուն .

Օսաձիններուն ժողովը այդ կայէր մու-
ղիոր բառին բառարաններու մէջէն արտաք-
սուիլը կը հրամայէ :

Հայերէն բառերը տարալուծելու, չղա-
կըտոր հանելու համար քննիչ յանձնաժողով
մը կազմուեր է :

Կրսնն թէ որոշուեր է գալ տարուան
օրացոյցէն «Սուրբերոյն ալ վերցնել» վասնզի
սուր—բեր պըջագ կեթիր ըսել է :

Հետեւեալ բառերուն վտանգաւոր ըլ-
լալն ալ վճռուած է .

Հայիլի . հայ—ելի . Լուսնի գալդ .

Փողոց . փող—օձ . պօռու երջան :

Յանդուգն , հան—թուքն . յըգար քիւ-
ֆիւրիւջի .

Դատաւարական . դատ—ափար—ական .

Տալա եւաղմա շաղրի :

Մատուցի . մատ—ուս—ձի . քաւաւագ
օւռագ, պէկիր .

Սուրարշաւ . սուր—արշաւ, Պըջագ հիւ-
ձիւն (ո՛հ, սոսկալի՛ բան) .

Ու տակաւին ոմանք կը յանդգնին ըսել
թէ յառաջգիծութեան շաւղին մէջ չե՛ն . . .

ԿԱՄԱԻՈՐ ԱՆԿՈՒՏԻՆ

Պուլիարիոյ հայտնակ գիւղաբաղադնե-
րէն օրիորդ մը՝ վերջերս իր կենդանագիրը
կը զրկէ 'ի Վառնա իւր նշանածին, խընդ-
րելով որ նշանածն ալ փոխադարձաբար իր
կենդանագիրը բաշել տալով անոր զրկէ :

Կծծի, կամ՝ անկուտի պարոնը, մասնե-
լով որ տեղը չը կայ տաւ այժմ՝ բանի մը փը-
րանքէ ելնելուն, միւս կողմէ ալ չուղելով
նշանածին ծիտը ծուռ ձգել, ուղուած կեն-
դանագիրը ձեռք բերելու համար հետեւեալ
միջոցին կը գիմէ

Նախ՝ Մուսաղլաի հրապարակին վրայ
գտնուած առաջնակարգ վարսաւիրայի մը

խանութը կը մտնէ, մազերը ալա՛ պոսս կըտ-
րել կուտայ ու կածիլուի. յետոյ՝ ունեցած
ձեռք մը նոր հագուստը հագնելով, նոյնպէս
առաջնակարգ լուսանկարիչի մը սրբոյիցնէ կը
մտնէ:

— Հայր օրսուն:

— Հայր օրսուն, միւսիւ:

— Ֆոթօկրաֆթըմը ետրմա՛ տուղինա օ-
լարագ չըգարթմագ իսթէյօրմ:

— Բէք կիւզէլ չըգարալմ:

— Գաշա՛ չըգարըյօրսընըլ:

— Սիգի իշին, գապիկնէ պուրսա՛ օն
ֆրանք, յի յիք օլուրսա ալթը ֆրանք:

— Պէնտէնիկ՝ կիւզէլ չըգարսընը ալ-
ղու իտէրիմ: Ֆիյաթըն էհէմմիյէթի հօգ
սըր:

— Սիգի սէօղ վերիբիմ՝ րի՛ պու կիւն
հապա միւսաթիտ օլտուղուստան, ֆօթօկրաֆթ-
ընը կիւզէլ չըգարագ սըր:

— Բէք էյի, հալընըլ շու շարթ ըլա
քի, առէթաէն օլտուղու իւզրէ, չէքէճէինիկ
ֆօթօկրաֆտան պիթ թանէ Նիւմունէլիք վէ-
րէճէքսինիկ. էվտէն պէյէնիլըրսէ՛ պապի
գարան՝ պէլ թանէսինի տէ հազըրլայաճագ-
սընըլ:

— Բէք էյի, էօյլէ օլսուն, պէյէնիլ-
մէզսէ՛ հէնիտէն չըգարաճաղըլ, տէյիլ մի
պրագալըմ՝ քի էյի չըգարաճաղընա շիւպհէ հօգ
սըր:

— Նէ հալ իսէ:

— Պիլիսք մը չըգարաճագսընըլ, հօգ-
սա:

— Խայր, ալթըլ օլտու օլաճագ,
մատէմ՝ քի փարա վերէճէիկ, ալագտա տուր-
մող, պօյու պօյունճա չըգարթմագ իսթէ-
րիմ:

— Կիւզէլ օլուր, պույուրուն մաքինա
պաշընա:

Լուսանկարիչը լաւ վճարող յաճախորդ
մը ձեռք անցուցած ըլլալուն վրայ ուրախ,
իրար կանցնի ու պէտք եղած դործիքները
կը պատրաստէ. պարոնն ալ, լուսանկարչին
բիթէն բռնելու յաջողած ըլլալուն վրայ ու-
րախ՝ պիտերն ու քուսնայտը շտկել շտկո-

տելէ ետքը մեքենային դէմը կը կանգնի ու
երկու վայրկեանէն կենդանագիրը կը քաշուի:

— Շիմտիլիք սիգէ պիթ իքի ֆրանք
վերմէրի իտիմ՝ աճա, իւզէրիմտէ պուլունա
բարա նարօլէօն օլտուղունտան:

— Զարար հօգ, միւսիւ, սօնրա վէ-
րիւսինիկ:

— Էօյլէ իսէ, աաիօ, ըզպօկում:

— Ըզպօկում:

Ու կը մեկնի:

Երեք օր ետքը լուսանկարչատուն եր-
թալով օրինակ մը կառնէ, կրկնելով որ եթէ
տունէն հաւնին՝ յաջորդ օրը պիտի վերա-
դառնայ ֆեսցեալ 5 հատն ալ պատրաստե-
լու հրամանը տալու, իսկ եթէ չի հաւնուի,
նորէն պիտի քաշել տայ:

Լուսանկարիչը այս առաջարկը կընդու-
նի, ու պարոնը մեկնելով, փոխանակ տուն
երթալու, ուղղակի թղթատարան կը մտնէ և
կենդանագիրը նշանածին կը ղրկէ:

Երկու երեք շաբաթներ կանցնին, պա-
րոնը չերեւար. վերջապէս լուսանկարիչը օր
մը զայն փողոցին մէջ կը դիմաւորէ. պարոնը
«վաղը պիտի գամ» ըսելով օձիքը կազատէ:
ասոր վրայ քանի մը օրեր կանցնին, պարոնը
դարձեալ չերեւար. այն ատեն լուսանկարիչը
հասկնալով որ խաբէութեան մը խաղաղիկ ե-
ղած է, հետեւեալ միջոցին կը դիմէ:

Որովհետեւ, քաշած կենդանագրին ա-
պակին իր ընթէ էր, անկէ օրինակ մըն ալ
կը քաշէ ու զայն եկող գացողին կը ցուցնէ,
հարցնելով թէ արգեօք կը ճանչնա՞ն: Անձ
մը կը յայտարարէ թէ կը ճանչնայ: Լուսան-
կարիչը կը խնդրէ որ անոր հասցէն իրեն տայ:
Հասցէն կը տրուի և հետեւեալ բաց նամակը
կը խմբագրուի.

Պարոն.

Մեր վրայ խնդանիկ փորբրնիկ պիտի
մնայ. եթէ մինչև երկու օր կենդանագիրը
չի վերագարծնէք և կամ գէթ անոր փոխար-
ժէքը չի վճարէք, (բոլոր գրպաններնիդ դուրս
դարձուցած անկուտի վիճակի մէջ) ձեր կեն-
դանագիրը պիտի խոչորցունենք ու մեր ցու-
ցափեղկին մէջ պիտի դնենք՝ ի տես հասա-

րակութեան, հասկցնելու համար ձեզի թէ մեզի հետ խաղ չըլլար:

Լուսանկարիչ

...

Կրսեն թէ մէկ քանի անձինք միջամբ- տելով լուսանկարչին մօտ, խոստացեր են կա- մաւոր անկուտիէ գտնել ու գրոմը առնել մենք ալ կը խոստանանք որ, երբ ցուցադրե- կին մէջ այդ ծիծաղելի լուսանկարը տեսնենք, պիտի իմացնենք ընթերցողաց որ երթան գայն աչքէ անցունեն:

Ո՛վ է ՊՆԱԿԱԼԷՉԸ

Առ այս Պ.Շ. . . լրջութեամբ կը պա- տասխանէ. «Ըստ իս, տեղ մը հանդարտ չի նստելով, կաղամար գրիչը գրպանը դրած տպարանէ տպարան պտտող ու միշտ դիմակ փոխող այն շարժուն խըմ- բագիրն է պնակալէզը, որ թերթի մը մէջ 'ի ձայն փողոյ և թմբուկի դովա- բանած մէկ անձնաւորութիւնը ուրիշ թերթի մը մէջ ալ կը պախարակէ:»

ԲՈԺՈԺԻԿԻ ՊԱՏԱՍԽԱՆՆԵՐԸ

Առ. Տ. Մէնտոր 'ի Սօֆիա. — Շի- տակ խօսողին գլուխը ծակ կըլլայ, կը- սեն. եթէ գիտնամ որ ես չիտակ խօ- սելուս համար երկու ծակ պիտի ունե- նամ գլխուս վրայ, առանց քաշուելու պիտի յայտարարեմ հետեւալը, որ իմ համոզումն է, արդիւնք երկամեայ հե- տադատութիւններուս.

«Ռուսճուգի մէջ եղած կռիւն՝ նա- զարբեկեանց ու Արփիարեանց «ես»ին կռիւն է. մէջէն չելլուիր. Ֆիլիպէի մէջ եղած կռիւն ալ Դաշնակցականաց ու Ար- մենականաց «ես»ին կռիւն է. անոր ալ մէջէն չելլուիր. ու ես, Բոժոժիկս, ա- դաջն օրէն, կուսակցական կռիւներու մէջ չեզոք մնալուս համար է որ նոյն իսկ կռիւ ընողներէն կը սիրուիմ, ա-

նոնք ալ գիտեն թէ բոլորովին հակա- ռակ եմ կռիւի, ես խնդալու ու ձաղ- կելու կողմն եմ, ու փորձելով հաստա- տած եմ թէ խարաղանս հաւասարապէս կը գործածեմ կռուողներուն դէմ, ըլ- լան Հնչակեան, Արմենական, Միութե- նական, Պաշնակցական, Նազարբէկեան, եան, եան, եան, ևայլն:

Կը յուսամ թէ իրար հասկցանք:

Առ. Տ. Խ. Վիէննա. — Ձեր հարցմա- նըն ալ կը պատասխանեմ թէ, առ այժմ տեղույս վարժարաններուն մէջ Հայոց պատմութիւնը հետեւալ կերպով կ'ա- լանդուի:

Ռուսճուք. Պատմութիւն քաջայաղ- թին Նազարբէկի.

Շուվա. Պատմութիւն Ֆէդայիից.

Վտռնա. Պատմութիւն մեծին Ար- փիարի.

Սիլիսդրէ. Պատմութիւն Արմէնո— Արթարական իշխանութեան.

Ֆիլիպէ. Պատմութիւն չեզոքունեաց մարզպանութեան.

Պուրկալ. Պատմութիւն գարմագա- րըշ միութեան.

Տօպրիչ. Պատմութիւն Ֆէդայիից և Հնչակեան քաջամարտիկից:

ԸՆՏԻՐ ԹԷՅ

Թէյ գործածողները եթէ կ'ուզեն որ օգտուին, պարտաւոր են ընտիր տեսակէն առնել, որ կը վաճառուի Վառնա, Մուսալ- լա Տ. Գ. սասպեան եղբարց վաճառատունը: Նոյն վաճառատունը ներկայացուցիչն է նաեւ Ըզգ. Հիւանդանոցի և յօճ անուն սիկարի ընտիր թուղթերու: Փոքրաբանակ եւ մեծա- քանակ վաճառմունք: Քաղաքներէ եղած յանձ- նարարութիւնք փութով կը կատարուին: Գի- ները չափաւոր և կանխիկ:

ՄԱՀՃՈՒՊԻՅԵԹԻՆ ՄԻԻՔԵԱՓԱԹԸ

ՍԻՆԻՒԹԻՆԻ ԳՕՄԵՏԻ ՊԻՐ ԲԵՐՏԵ

(Կէլէն Նիսիսէն)

Թափ. — (գօրմնսան թուրապ սա-
լորաւագ) Պիրի պու թարափտա պիրի
շու թարափտա, տիկէրի սաղ ճիհէթին-
տէ, տէօրալունճիսի տէ նա շուրաճըգ-
տա. աննատըն մը.

Ալիք. — Աննատըմ, գօլումու գօ-
բարաճագսըն:

Թափ. — Եա թալանըն օրթատըն-
տա սարլը ալիզէի կէօրսէն, թամ 1500
մօմ եանար, վէ էօյլէ պիր ըլըգ վէրիւր
քի զանն իտէրսին եանկըն վար:

Ալիք. — Եանկըն մը վար. էօյլէ
իսէ պուրտան, գաչայըմ. արլում եօգ
տըր եանմալա:

Թափ. — Կէլէլիմ եաթագ. օստաւը-
նա. ալթուն եալտըլը վէ հինտ սէվա-
հիսի իլէ էօրթիւլիւ պիր գարեօլա, թա-
վան առապէսք ուսուլի ալթըն եալտըզ-
լա իշլէնմիշ էնվաի չիշէքլէր. տէօրթ
քէօշսինտէ աթիգ Մըսըր իշի սանէմ-
էր պիլլօրտան եաբըլըլ լալօմանա թա-
գըմը. նէֆիս գօղուլու աղաճտան մաա-
մուլ պիր տուզինա գօլթուգ սանտալիէ-
սի, հէփսինին էթրաֆը սըրմա սաչագ
վէ գաաիֆէ տէօշէնմիշ.

Ալիք. — Գօղուսու հալէա պուրնու-
մա կէլիյօր, նէ կիւզէլ գօղու.

Թափ. — Մահսուսէն թէպրիզտէն
կէթիրթմիշ օլտուլում Աճէմ հալըսըլա
թէքմիլ եէր էօրթիւլմիշ տիր. օ գա-
տար թիւլիւ պիր հալը քի եումուրթա
իշլինտէ գալպ օլուր:

Ալիք. — Աման. պաամայալըմ քի
էզիլմէսին:

Թափ. — Հէլէ առապալարը թա-
րիֆ իթսէմ, չըլտըրաճագսըն. եարըմ
տուզինա բայթօն. պիր տուզինա լան-

տօն, պուր, առապիսթան աթլարը. 40
ատէտ սէյիւլէր. 80 ատէտ ուշագլար,
40 պէսլէմէլէր վէ 30 ատէտ տամ—տօ-
նէօրլէր. քէօշկիւն կէճէ կիւնտիւզ մու-
հաֆաղասը իշիւն 90 ատէտ բապլանթ,
պահչէնին (գօրմնսան սալորաւագ) շու-
թարաֆընտա պէօյիւք պիր Մօզ աղաճը
պուրտա հուրմալըգ. քէօշտէ պաթ-
թալ իլիմին վէ բօրթուգալ աղաճլարը...

Ալիք. — Վա՛յ եէրին տիպինէ կէչ-
սին քէօշկիւն. տիրէկլէրի տէ պաշընա
եղգըլսըն, սէն տէ ալթընա դալաւըն
պօշպօղաղ առամ: (հիսսէքլէ կիսէր)

Թափ. — Վա՛յ, պանա, մատամըն
գօճատընա պու գալտար հագարէթ...
տուր, պէն շիմտի կէօթէրիւրիմ սանա:

ԱԼԹԸՆՃԸ ՄԵՃԼԻՍ

Թափրա վէ Ժօզէֆ

Ժօզ. — (Պրունունսա թէֆ կէօզլիսֆ,
էլիսէ ինճէ պիր պասսօն) Պօնժուր մէօ-
սիէօ:

Թափ. — Ալընտը զէվզէքլէրին խիւ-
լասսաւընը.

Ժօզ. — Գօման սալա, (օղաշըր)

Թափ. — Բէք էյի աւա, նէ տօլա-
շըբօրսընը պուրտա:

Ժօզ. — Մատամ էվէ կէլինճէյ, գա-
տար պուրտա պէքլէյէճէիմ.

Թափ. — Պաւտալա, մատամ պուր-
տա տէյիլ մի.

Ժօզ. — Նօ մէօսիէօ, պէն կէօլիւմ-
լէ կէօրտիւմ քի մատամ առապասընա
պինիպ կիթտի. հալթտա էլինտէն թու-
թուպ առապասընա գառար պէն թէշի-
հէ իթտիմ:

Թափ. — Սահիհ մի.

Ժօզ. — Սանտուլթ. տօղրու սէօյլէ-
յօրըմ:

Թափ. — Պաղըն շու զէվզէյէ. սէ-
հին կէօզլէրին եաննըլ կէօրմիւշ. մա-
տամ գօլունու սիզէ թագտիմ էթսին,
հա, հա, հա, կիւլէյիմ պարի.

Ժող. — Մա բարօլ տօնէօր, մօն
ամի, հէմ օ տէյիլ ամա, սիզ նիշի՛ն
պուրատա պէքլէյօրսընըզ :

Թափ. — Մատամա զէվճէ օլաճագ
տէյիլմիյիմ, հէլպէթտէ պէքլէրիմ :

Ժող. — Նասըլ, սիզ մատամա զէվ-
ճէ մի. չու քէօսէլէ սուրաթըն վէ կակա
պրունո՛ւն ըլա, օ՛ տիապլը :

Թափ. — Օ քէօսէլէ սուրաթ. օ կա-
կա պրունտըր ամա, լիւրալարա պագա-
լըմ, ա՛ զիւպպէ, աճլըգտան ՚նէ՛ խա-
պէր սին :

Ժող. — Հէլէ շունա պագըն. լիւրա
նէ՛ իմիշ. սարաֆ տիւքեանընտա չօզ
սէն տահա պիր ըէվէրանա, (ճեօնէրեֆ)
չէօյլէ պիր թուր իթմէք պիլմէզսին.
սօսիէթէլէր իշինէ նասըլ կիրէպիլէճէք-
սին. վաւալա, էօն անիմալ . . .

Թափ. — Պիր ալադ սէսի վար :

Ժող. — Քր՛մ օ կէլէն :

ՆԵՏԻՆՃԻ ԱԵՃԼԻՍ

Էվէլքիլէր, Նիզօլա,

Նիզօ. — Օ. քալիպէրաստա.

Թափ. — Մաշալլա՛, քիր Նիզօլա,
սէֆա կէլտինիզ :

Ժող. — Օ պօնժուր, պօնժուր, ըւ-
վէրանա մէօրիէօ.

Նիզ. — Աֆթօն թի թէլի, վրէ՛ ՚նէ՛
եաբաճագսին, պէն կէլմիսիմ մատամ-
լա կէօրիւմէք իցին :

Թափ. — Մատամ պուրատա եօզ
տըր :

Նիզ. — Ա, իսթէ պու. ցօք ֆէնա
օ՛ տիալօլէ, օլմատի :

Ժող. — Մէ, բուրգուա կէօրէճէք-
սին :

Նիզ. — Պու կիւնլէրտէ իսիմ ցօք
բէք ցօք :

Թափ. — Իշին չօգ ըտը իսէ՛ կէլմէ-
մէլի խոին :

Նիզ. — Է՛, եօզ զարար. մատամ
պէնիմ՝ զարը եաբաճագ, սօնրա կէօ-

թիւլէճէք Քիտա տատահնա :

Ժող. — Գօմա՛ն, գօմա՛ն, քէ՛օքը-
սէքա, նէրէյէ՛ կէօթիւլէճէք :

Նիզ. — Ա, սիզ պիլմէյօրսընըզ. գը-
րալ եաբաթի պէնի հէփատալարա վալի
Թափ. — Նէ՛. ինսիզ առալարէնա
մը. վա՛յ պուտալա վա՛յ, սէն մատամըն
գօճաւը օլաճագսըն էօյլէ՛ մի :

Նիզ. — Վրէ առէլֆէ, պէն եալան
պիլմէզ. էիսթէս մատամ սօվլէտի պա-
նա. էլա գօնտամա, ըվսիքիմա :

Թափ. — Մատամ տիւն սիզի՛ մի չա-
ղըրալ :

Նիզ. — Մալիսթա, կէլ եարըն պա-
նա, սանա ցօզ լագիւրալարըմ վար :

Ժող. — Մատամ սիզինլէ էյլէնմիշ
տիր, հիշ պէնիմ կիպի վօալաթլար էթ-
միշ, սօսիէթէլէրտէ, գլիւպլէրտէ վէ ա-
կագիմիւրառա պուլունան պիր չիք
միւսիւլի պրագըպտա սէնին կիպի ա-
նիմալա կէօնիւլ վէրի՛ր մի. օ՛ պրիկան :

Թափ. — Սէնին՝ առալարա վալիլի-
զին, սէնինտէ՛ սօսիէթէլէրին պէնճէ հա-
վալի շէյլէր տիր. պանա Թաֆրա պէյի
տէրլէր. ալթուն պապասը. ալթուն
օնա պագալըմ :

ՍԵՔԻՋԻՆՃԻ ՍԷՃԼԻՍ

Էվէլքիլէր վէ Ալֆօնա

Ալֆ. — (Տախաւա աղլը սէօյլէյնէֆ)

Օ. պօնժուրա սինեօրի :

Թափ. — Օ պիլիմ աօգթօր Ալֆօնա
հօշ կէլտինիզ :

Ալֆ. — Կրացիա: Է՛յ սիզ պուրտա,
մատամ նէ՛րէտէ՛ :

Ժող. — Նէ բա զիսի :

Նիզ. — Տէն ինէ էտօ :

Ալֆ. — Իօ տօթթօրի տի մատամա,
սիզէ իւլժտէ վէրիլիմ, պէն օնա գօճա
օլաճագ :

Թափ. — Սահր՛ճ մի սէօյլէյօրսըն,
աման, շիմտի կիւլմէտէն պալըլաճաղըմ՝
(Տէվաւի)